

Innst. S. nr. 154

(2000-2001)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Jan Petersen og Børge Brende om å frita treningsstudioer fra merverdiavgiften

Dokument nr. 8:46 (2000-2001)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) om lov om endringer i lov av 19. juni 1969 om merverdiavgift vedtok stortingsflertallet bestående av Arbeiderpartiet og sentrumpartiene endringer i merverdiavgiftsloven som bl.a. innebar at treningsstudioer skal innlemmes i merverdiavgiftsområdet fra 1. juli 2001.

Endringen ble gjennomført til tross for at det under finanskomiteens behandling kom klare innspill om de mulige negative helsemessige konsekvenser av en slik endring. Det ble under komiteens behandling bl.a. pekt på de uheldige konsekvensene av at trening blir dyrere, mens snacks, brus m.v. blir billigere som følge av halvert matmoms.

Det er også kommet innspill om at merverdiavgift på treningsstudioer vil diskriminere kvinner. Kvinner trener oftere i treningsstudioer enn menn, som i større grad trener i idrettslag etc., som fortsatt vil være fritatt for merverdiavgift.

Forslagsstillerne mener derfor det er klare helsepolitiske og likestillingspolitiske argumenter for å frita treningsstudioer for merverdiavgift. For å sikre likebehandling mellom ulike typer treningstilbud mener forslagsstillerne at alle former for treningstilbud skal fritas for merverdiavgift.

Samtidig viser forslagsstillerne til at det nylig er kommet helt nye signaler fra flere av de partiene som vedtok å innføre merverdiavgift på treningsstudioer, om at de likevel ikke ønsker å gjennomføre dette. Det er foreløpig ikke kommet signaler om at det er endret politisk flertall for at det ikke skal innføres merverdiavgift på andre former for treningstilbud. Forslagsstillerne vil derfor i denne omgang begrense seg til å foreslå unntak for merverdiavgift for treningsstudioer.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest mulig fremme forslag til endring i merverdiavgiftsloven slik at treningsstudioer ikke blir pålagt merverdiavgift."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Grethe G. Fossum, Britt Hildeng, Ottar Kaldhol, Torstein Rudihagen og Signe Øye, fra Kristelig Folkeparti, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, fra Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen, og representanten Steinar Bastesen, viser til at forslaget i Dokument nr. 8:46 (2000-2001) har vært forelagt Finansdepartementet, og at komiteen har mottatt uttalelse fra finansministeren i brev av 20. februar 2001, jf. vedlegg.

Komiteen viser til at spørsmålet om å unnta treningsstudioer fra merverdiavgift ble drøftet i forbindelse med merverdiavgiftsreformen som ble behandlet i Stortinget i november 2001, jf. Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) og Innst. O. nr. 24 (2000-2001).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, viser til at dette flertallet i Innst. O. nr. 24 (2000-2001) la til grunn at omsetning av rett til å bruke lokaler, anlegg m.v. for utøvelse av idrettsaktiviteter ikke skal omfattes av avgiftsunntaket knyttet til

fast eiendom. Dette innebærer at det som et utgangspunkt skal oppkreves avgift ved salg av billetter, årskort, greenfee m.v. til svømmehaller, treningsstudioer, tennisbaner, golfbaner m.v. samtidig som denne avgiftsplikten ikke skal omfatte bruk av slike lokaler, anlegg m.v. i regi av idrettslag og i forbindelse med aktivitetstilbud overfor medlemmer m.v. Det vises i innstillingen til de avgrensingsproblemer som kan oppstå i denne forbindelse og flertallet ba på denne bakgrunn departementet vurdere avgrensninger og eventuelle ytterligere merverdiavgiftsfritak for idrettsaktiviteter og komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte.

Flertallet mener det ikke er riktig å behandle realiteten i dokument 8-forslaget så lenge Regjeringen allerede er pålagt å komme tilbake til Stortinget med en slik vurdering. Flertallet ser det imidlertid som naturlig at Regjeringen kommer tilbake med denne gjennomgangen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til forslaget i Dokument nr. 8:46 (2000-2001) og begrunnelsen for dette. Disse medlemmer er skuffet over at sentrumspartiene ikke er villige til å gi klar beskjed om at treningsstudioer ikke skal pålegges merverdiavgift, til tross for at de tidligere har tatt til orde for dette i media. Disse medlemmer mener det er viktig å gi de berørte aktørene mest mulig forutsigbarhet, og vil peke på at det medfører betydelig usikkerhet at dette spørsmålet ikke skal avklares før i Revidert nasjonalbudsjett. Dermed vil aktørene i realiteten ikke få noen avklaring før det kun er dager igjen til reformen skal tre i kraft.

Disse medlemmer viser til at det etter gjeldende vedtak skal betales merverdiavgift for omsetning av rett til å bruke lokaler, anlegg m.v. for utøvelse idrettsaktiviteter, så fremt ikke omsetningen skjer fra idrettslag. Dermed vil det etter gjeldende vedtak bli en klar avgiftsmessig forskjellsbehandling mellom identiske tilbud, avhengig av hvem som står bak tilbudet. Videre

er det gitt fritak for adgangsbilletter til alpinanlegg, uansett hvem som driver anlegget.

Disse medlemmer mener alle former for idrettsaktiviteter og treningstilbud bør gis et generelt fritak for merverdiavgift. Et slikt fritak vil være riktig både ut fra helsepolitiske betraktninger og utfra konkurransevidningssyn.

Videre viser disse medlemmer til at forslagsstillerne tar til orde for et slikt generelt fritak, og at bakgrunnen for at forslaget var begrenset til treningsstudioer var at det kun var for disse det var kommet nye signaler fra sentrumspartiene. Når sentrumspartiene nå har gått tilbake på sine tidligere uttalelser ser ikke disse medlemmer noen grunn til at forslaget om fritak kun skal gjelde treningsstudioer.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen umiddelbart fremme forslag til endring i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift slik at alle former for omsetning knyttet til idrettsaktiviteter fritas for merverdiavgift."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastesen:

Stortinget ber Regjeringen umiddelbart fremme forslag til endring i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift slik at alle former for omsetning knyttet til idrettsaktiviteter fritas for merverdiavgift.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og til det som står foran, og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:46 (2000-2001) - forslag fra stortingsrepresentantene Jan Petersen og Børge Brende om å frita treningsstudioer fra merverdiavgiften - avvises.

Oslo, i finanskomiteen, den 27. februar 2001

Dag Terje Andersen
leder

Odd Roger Enoksen
ordfører

Siv Jensen
sekretær

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 20. februar 2001

Dokument nr. 8:46 (2000-2001) Forslag fra stortingsrepresentantene Jan Petersen og Børge Brende om å unnta treningsstudioer fra merverdiavgift

Jeg viser til forslaget fra representantene Jan Petersen og Børge Brende om å be Regjeringen snarest mulig fremme forslag til endring i merverdiavgiftsloven slik at treningsstudioer ikke blir pålagt merverdiavgift.

Jeg viser til at de endringer i merverdiavgiftsloven som nå er vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av merverdiavgiftsreformen, innebærer omfattende unntak fra avgiftsplikten for idrettsaktiviteter. Også omsetning og utleie av fast eiendom eller rettighet til fast eiendom er generelt unntatt fra avgiftsplikten. Det er imidlertid vedtatt avgiftsplikt for omsetning av rett til å bruke lokaler, anlegg mv. for utøvelse av idrettsaktiviteter. Dette innebærer i utgangspunktet at det skal oppkreves merverdiavgift av inngangspenger (billetter, årskort, greenfee og lignende) til eksempelvis treningsstudioer, svømmehaller, tennisbaner og golfbaner. Denne avgiftsplikten omfatter likevel ikke bruk av slike lokaler, anlegg mv. for utøvelse av idrettsaktiviteter hvis omsetningen skjer fra idrettslag.

Under behandlingen av Regjeringens forslag til merverdiavgiftsreform, jf. Innst. O. nr. 24 (2000-2001) avsnitt 3.2.8, uttalte finanskomiteens flertall blant annet følgende:

"Disse medlemmer antar det kan komme til å oppstå avgrensingsproblemer mellom ulike typer organisasjoner som tilbyr tilgang til samme type lokaler, f.eks. svømmeanlegg, tennisbaner, treningsstudioer m.v. og at idrettslag derfor ofte vil komme til å drive i konkurranse med andre aktører.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be departementet vurdere nærmere avgrensninger og eventuelle ytterligere merverdiavgiftsfritak for idrettsaktiviteter

og komme tilbake til Stortinget med dette på en egnet måte."

Jeg oppfatter dette slik at Finansdepartementet skal foreta en vurdering av den nærmere avgrensning av de vedtatte unntakene for idrett, særlig med tanke på å unngå konkurransevridninger. Dette vil basere seg på en lovtolkning av de vedtatte bestemmelsene. Videre er departementet blitt bedt om å vurdere eventuelle ytterligere merverdiavgiftsunntak for idrettsaktiviteter. Dersom de vedtatte unntakene i merverdiavgiftsloven skal utvides, må dette skje gjennom en endring av loven.

Jeg minner om at merverdiavgiften er ment å være en generell forbruksavgift. Den bør derfor i utgangspunktet omfatte alt forbruk. Unntak fra en generell merverdiavgiftsplikt på omsetning av tjenester må derfor ha en særlig tungtveiende begrunnelse.

Et eventuelt unntak for adgang til treningsstudioer vil medføre avgrensingsproblemer i forhold til adgang til andre tilsvarende idrettsaktiviteter som ikke vil bli omfattet av et slikt unntak. Det vil også innebære en forskjellsbehandling av ellers like tjenester.

Jeg viser også til at et avgiftsunntak for treningsstudioer, eventuelt et avgiftsunntak som omfatter all omsetning av rett til å benytte lokaler, anlegg mv. for utøvelse av idrettsaktiviteter, vil medføre et provenytap for staten. Et slikt provenytap må det finnes inndekning for.

På bakgrunn av merknadene fra finanskomiteens flertall vil Finansdepartementet vurdere regelverket på dette området nærmere, og da særlig med tanke på konkurransevridninger. Ved denne gjennomgangen kan det også bli nødvendig å vurdere eventuelle endringer i merverdiavgiftsloven. Jeg vil eventuelt komme tilbake til Stortinget med dette på et senere tidspunkt.